مقاله پژوهشی

وضعیت اشتغال و رضایتمندی دانش‌آموختگان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز ۹۵-۱۳۹۱

سید سعید سیدیان[۱]، عبدالحسین شکورنیا[۲*]، مجتبی اورکی کوه‌شور[۳]، موسی شریفات[۴]

۱- استادیار، فوق تخصص گوارش، مرکز تحقیقات گوارش، واحد توسعه تحقیقات بالینی بیمارستان امام خمینی (ره)، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران.
۲- استادیار، کارشناس ارشد ایمنی شناسی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران.
۳ - مربی، کارشناس ارشد سلولی و ملکولی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران.
۴- کارشناس، گروه ایمنی شناسی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران.

***نویسنده مسئول:** اهواز، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور، دانشکده پزشکی. تلفن : ۰۹۱۶۳۱۳۲۶۰۲ shakurnia@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۱۰ **تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۱/۲۱**

چکیده

مقدمه: *بررسی وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان می‌تواند به بهبود کیفی آموزش کمک کند. این مطالعه با هدف بررسی وضعیت شغلی و رضایتمندی دانش‌آموختگان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز انجام شد.*

روش کار: *این مطالعه مقطعی در دانش‌آموختگان پزشکی عمومی در خلال سال‌های ۹۵-۱۳۹۱ انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه محقق‌ساخته بود که روایی و پایایی آن تأیید شده بود. اطلاعات از طریق تماس تلفنی با دانش‌آموختگان جمع‌آوری شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS-18 و آزمون مجذورکای صورت پذیرفت.*

یافته ها: *دو سوم (۶۶/۷درصد) نمونه‌ها زن و یک سوم(۳۳درصد) مرد با میانگین سنی ۱/۸ ± ۳۲/۲ سال بودند. یافته‌ها نشان داد که ۴۲/۴درصد از فارغ‌التحصیلان پزشکی در یکی از سازمان‌های دولتی یا خصوصی اشتغال دارند، ۱۳/۱ درصد بیکار و ۳۹/۴ درصد برای ادامه تحصیل در دوره دستیاری پذیرفته شده بودند. ۵/۱ درصد نیز به خارج از کشور عزیمت کرده بودند. اکثریت (۸۴درصد) دانش‌آموختگان از اشتغال در حرفه پزشکی رضایت داشتند و ارزیابی ۹۴/۶ درصد آنان ازکیفیت آموزش دانشگاه در حد متوسط و خوب بود. آزمون مجذور کای نشان داد که از نظر میزان بیکاری بین دانش‌آموختگان زن و مرد تفاوت معنادار آماری وجود ندارد (p=۰/۱۰) اما میزان قبولی دانش‌آموختگان زن در آزمون دستیاری به طور معناداری بالاتر از مردان بود (p=۰/۰۱۵).*

نتیجه‌گیری: *دانش‌آموختگان رشته پزشکی از نظر اشتغال، ادامه تحصیل و قبولی در آزمون دستیاری در شرایط مناسبی قرار داشتند. اکثریت دانش‌آموختگان از اشتغال در حرفه پزشکی و کیفیت آموزش دانشگاه رضایت داشتند.*

واژگان کلیدی: *وضعیت اشتغال، رضایتمندی، دانش‌آموختگان، رشته پزشکی*

مقدمه

تامین منابع انسانی مورد نیاز مراکز بهداشتی درمانی بخشی اساسی از خدمات بهداشتی است و در حال حاضر یک اولویت تحقیقاتی ملی و جهانی به‌شمار می‌رود. دستیابی به اطلاعات دقیق از وضعیت دانش‌آموختگان برای مسئولان دانشگاه‌ها و وزارت متبوع به‌منظور تدوین اصولی برنامه‌های آموزشی و بازنگری در ظرفیت‌های آموزشی در سطح ملی و منطقه‌ای بسیار مؤثر خواهد بود. بنابراین دانشگاه‌های علوم پزشکی با بهره‌گیری از این داده‌ها و پایش میزان اشتغال دانش‌آموختگان می‌توانند برای استفاده بهینه از توانمندی‌های پزشکان در توسعه سلامت در جامعه برنامه‌ریزی کنند[۲،۱].

گسترش دانشگاه‌ها در سال‌های اخیر باعث افزایش تعداد

[Downloaded from hakim.tums.ac.ir on 2026-11-25]

دانش‌آموختگان در بیشتر رشته‌ها از جمله پزشکی شده است. از آنجا که بخش مهمی از سرمایه‌های ملی صرف آموزش عالی می‌شود، انتظار می‌رود دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها پس از فراغت از تحصیل سریعاً جذب بازار کار شوند. از طرف دیگر باتوجه به هزینه سنگین آموزش پزشکی و مدت طولانی تحصیل در این رشته، واضح است که درصورت به کار گرفته نشدن دانش‌آموختگان این رشته در فعالیت‌های حرفه‌ای مقادیر هنگفتی از سرمایه‌های ملی کشور بی‌حاصل خواهد ماند[۳,۴].

اطلاعات و داده‌های دقیق به عنوان یکی از مولفه‌های اصلی توسعه قلمداد می‌شود، زیرا اساس سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و مدیریت در هر کشوری آمار و اطلاعات است. بنابراین شناسایی وضعیت اشتغال، شاغل نبودن و علل آن می‌تواند داده‌های مفیدی در ارتباط با نقش حرفه‌ای و عملکرد دانش‌آموختگان در اختیار مسئولان قرار دهد. باوجود برخی مشکلات در زمینه اشتغال پزشکان در کشور، مطالعات انجام شده در این زمینه محدود و نتایج حاصله ناکافی است و آمار منتشر شده رسمی درخصوص نرخ اشتغال و بیکاری پزشکان موجود نیست. با این وجود مطالعات محدود قبلی حاکی است که ۷۰ الی ۷۵ درصد پزشکان در بخش‌های درمانی، ۸ الی ۱۷ درصد در مشاغل آموزشی -پژوهشی دانشگاهی و حدود ۱۳ درصد به مشاغل غیر پزشکی مشغول هستند[۵, ۶]. در مطالعه دیگری جوادی و همکاران گزارش کرده‌اند که ۴۸درصد از دانش‌آموختگان در بخش‌های دولتی، ۳۵ درصد در بخش خصوصی و حدود ۳ درصد به مشاغل غیرپزشکی اشتغال داشته‌اند[۷]. بنا بر آمار منتشر شده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، نرخ بیکاری پزشکان در سال ۱۳۸۴ حدود ۱۲ درصد گزارش شده است[۳]. اعلام آمار متفاوت درمورد تعداد پزشکان موجود و یا نرخ بیکاری از سوی مراجع مختلف نشانگر این واقعیت است که اطلاعات ما در حال حاضر درخصوص مشاغل پزشکان عمومی فارغ‌التحصیل در کشور و روند تغییرات آن نسبتاً محدود است.

براساس آمارهای اعلام شده سرانه پزشک به بیمار در ایران بین ۱.۷ تا ۱.۹ در هر ۱۰۰۰ بیمار است که با استاندارد جهانی که بین ۲ تا ۳ است، مطابقت دارد. در حال حاضر حدود ۱۵۰ هزار پزشک عمومی و متخصص فعال و ۵۵ هزار دانشجوی پزشکی در حال تحصیل در کشور وجود دارد که تا ۷ سال دیگر با فارغ‌التحصیل شدن دانشجویان فعلی بیش از ۲۰۰ هزار پزشک عمومی و متخصص فعال در کشور خواهیم داشت. زمانی که پزشک زیاد باشد و نتواند در شهر مورد نظرش درآمد خوبی داشته باشد، در مکان دیگر شغل پزشکی خود را ادامه می‌دهد که بر این اساس می‌توان گفت مشکل کنونی ما کم بودن پزشک نیست بلکه علت توسعه نیافتن مناطق است که پزشک را از رفتن خود و خانواده‌اش به این مناطق منصرف می‌کند. به همین دلیل ما در آینده پزشک بیکار در کشور بسیار خواهیم داشت همان‌گونه که اکنون پزشکان بیکاری داریم که مشغول به کار نیستند و ترجیح داده‌اند به جای پرداختن به کار پزشکی در مشاغل غیر مرتبط فعال شوند[۸].

باتوجه به نبود مستندات درباره اشتغال پزشکانی که در سال‌های اخیر از دانشگاه‌های مختلف فارغ‌التحصیل شده‌اند و ضرورت آگاهی از رضایتمندی آنان از موقعیت‌های شغلی خود، لزوم انجام مطالعات در این زمینه احساس می‌شود. با عنایت به توضیحات فوق و اهمیت روشن شدن وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان رشته پزشکی، بر آن شدیم تا پزشکانی را که در فاصله زمانی سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ از دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز مدرک دکترای پزشکی عمومی دریافت کرده‌اند، بررسی کنیم و مشخص شود که وضعیت شغلی و همچنین نظرات آنها نسبت به کیفیت آموزش ارائه شده در دانشکده پزشکی چگونه بوده است.

روش کار

این مطالعه توصیفی مقطعی بر روی دانش‌آموختگان رشته پزشکی عمومی در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز انجام شد. جامعه آماری را کلیه دانش‌آموختگان رشته پزشکی در یک دوره ۵ ساله تشکیل می‌دادند که در فاصله سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ فارغ‌التحصیل شده بودند. به دلیل کوچک بودن جامعه آماری، کلیه افراد جامعه (۳۳۰ نفر) به عنوان نمونه و به صورت سرشماری وارد مطالعه شدند.

[Downloaded from hakim.tums.ac.ir on 2026-11-25]

برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق‌ساخته استفاده شد. پرسشنامه با استفاده از مطالعات مرتبط قبلی[۷,۹]، طراحی و روایی آن با استفاده از نظرات اساتید تایید و پایایی آن نیز از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ سنجیده شد (a=۰/۶۴). پرسشنامه مشتمل بر ۲۱ سؤال در ۳ قسمت اطلاعات فردی (۷ سوال)، وضعیت اشتغال و ادامه تحصیل(۸ سوال) و میزان رضایتمندی از دانشگاه و آموزش‌های دوران تحصیل و تناسب آن با نیازهای شغلی (۶ سوال) بود. در انتهای پرسشنامه نیز در ۲ سوال باز از دانش‌آموختگان خواسته شده بود علل رضایتمندی یا نارضایتی خود را از کیفیت آموزش دانشگاه به‌ویژه در دروس تئوری و کارورزی بیان کنند. به‌منظور سهولت کار، تقسیم اولیه مشاغل به صورت زیر خلاصه شد: بیکار، اشتغال به مشاغل پزشکی در بخش دولتی، اشتغال به مشاغل پزشکی در بخش خصوصی، تحصیل در دوره دستیاری، اشتغال به مشاغل غیرپزشکی و خروج از کشور. برای نمره‌دهی به سوالات پرسشنامه در قسمت کیفیت آموزش دوره پزشکی نیز از مقیاس لیکرت ۳ گزینه‌ای استفاده شد. پاسخ‌ها به ۳ درجه از ۱ تا ۳ طبقه‌بندی و دارای امتیاز : کم=۱، متوسط=۲ و زیاد=۳ بودند.

در ابتدا با مراجعه به اداره فارغ‌التحصیلان دانشگاه، مشخصات فردی دانش‌آموختگان رشته پزشکی نظیر سن، جنس، سال ورود، سال فراغت از تحصیل، معدل کل دوران تحصیل، شماره تلفن و آدرس مندرج در پرونده آنان استخراج شد. برای دستیابی به دانش‌آموختگان از شماره تلفن‌های درج شده در پرونده آنها استفاده شد. طی تماس تلفنی ضمن اخذ اطلاعات لازم درخصوص وضعیت اشتغال و ادامه تحصیل، نظرات آنها نسبت به آموزش در پرسشنامه ثبت می‌شد. برای جلب اعتماد مصاحبه‌شوندگان ابتدا اهداف مطالعه برای ایشان شرح داده شده تا مطمئن شوند که جمع‌آوری اطلاعات صرفاً به خاطر اهداف پژوهشی است و کاملا محرمانه خواهد بود. پرسشنامه‌ها بدون ذکر نام و مشخصات فردی نمونه‌ها بود و مشارکت در مطالعه کاملا اختیاری و داوطلبانه بود، ضمن اینکه دانش‌آموختگان در پاسخگویی به سوالات پرسشنامه آزاد بودند.

مهم‌ترین تهدید برای این مطالعه همانند مطالعات مشابه، ممکن نبودن دستیابی به نمونه‌ها به دلیل تغییر شماره تماس و یا کمبود تمایل دانش‌آموختگان به دادن اطلاعات بود. به همین دلیل از تمامی ابزارها برای ردیابی ایشان استفاده شد و در بدو مطالعه دستیابی به اطلاعات حداکثری دانش‌آموختگان به عنوان حداقل قابل قبول برای پیگیری در نظر گرفته شد. در این‌گونه موارد با پرسش از سایر دوستان و همکلاسی‌ها آخرین شماره تلفن فرد اخذ و با او تماس تلفنی برقرار شد.

از مجموع ۳۳۰ نفر دانش‌آموختگان رشته پزشکی دانشگاه، ۱۹۸ نفر به تماس تلفنی پاسخ دادند و پرسشنامه‌ها را به‌طور کامل تکمیل کردند. داده‌های جمع‌آوری شده پس از ثبت کامپیوتری با استفاده از نرم‌افزارSPSS-18 بررسی شدند. برای داده‌های کمّی از میانگین و انحراف معیار، برای داده‌های کیفی از فراوانی مطلق و نسبی و برای مقایسه ویژگی‌ها از آزمون مجذور کای استفاده شد.

یافته‌ها

از مجموع ۳۳۰ نفر دانش‌آموخته مورد بررسی (۲۱۴ زن و ۱۱۶ مرد)، دسترسی به ۱۹۸ نفر (۱۳۲ زن و ۶۶ مرد) امکان‌پذیر شد (میزان پاسخ‌دهی ۶۰ درصد). اطلاعات لازم طی تماس تلفنی از دانش‌آموختگان اخذ و در پرسشنامه‌ها درج شد. دو سوم (۶۶/۷درصد) دانش‌آموختگان مورد بررسی مرد بودند. میانگین سن نمونه‌ها ۱/۸± ۳۲/۲ با حداقل ۲۹ و حداکثر ۳۷ سال بود. بیشترین میزان مشارکت و پاسخگویی به پرسشنامه‌ها را دانش‌آموختگان سال ۱۳۹۴ با فراوانی ۷۴/۲درصد (۴۸/۶۳) و کمترین میزان مشارکت را دانش‌آموختگان سال ۱۳۹۱ با فراوانی ۴۶/۵درصد (۲۰/۴۳) داشتند (جدول۱).

بیش از یک‌سوم دانش‌آموختگان (۳۶/۴درصد) در مراکز دولتی و ۶/۱درصد در مراکز خصوصی شاغل بودند. تعداد ۷۸ نفر (۳۹/۴ درصد) در آزمون دستیاری پذیرفته شده و ۲۶ نفر (۱۳/۱درصد) اعلام کرده‌اند که بیکار هستند. حدود ۵ درصد (۱۰ نفر) از دانش‌آموختگان نیز برای ادامه تحصیل (۸۰درصد)

[Downloaded from hakim.tums.ac.ir on 2026-11-25]

و یا اقامت (۲۰درصد) به خارج از کشـور مهاجرت کرده بودند که مقصد ایـن گروه ار دانش‌آموختگان به ترتیب کشـورهای آلمان، آمریکا و اسـترالیا بوده و ۵۰درصد مرد و ۵۰درصد زن بودند.

از مجمـوع ۲۶ نفری که اعلام بیکاری کرده بودند، ۲۱ نفر (۱۵/۹ درصـد) زن و ۵ نفر (۷/۶ درصد) مرد هسـتند. آزمون مجذور کای نشان که بین میزان بیکاری دانش‌آموختگان زن و مرد تفاوت معنادار آماری وجود ندارد (p=۰/۱۰).

از مجمـوع ۷۸ نفـری کـه در آزمون دسـتیاری پذیرفته شـده و به تحصیل در دوره دسـتیاری اشـتغال داشتند، ۶۱ نفـر (۵۶/۵ درصـد) زن و ۱۷ نفر (۳۵/۵ درصـد) مرد بودند. مقایسـه درصد فراوانی پذیرفته‌شدگان در آزمون دستیاری به تفکیک جنس نشـان داد که آمار قبولـی دانش‌آموختگان زن در آزمون دسـتیاری به‌طور معناداری بیشتر بود (p=۰/۰۱۵). لازم به ذکر اسـت که بالاترین آمار قبولی به ترتیب مربوط به دانشگاه‌های علوم پزشکی جندی شـاپور اهواز (۵۳/۸درصد)، علوم پزشکی ایران (۱۳/۴درصد) و شهید بهشتی (۱۱/۸درصد) بود. بالاترین اولویت‌های انتخابی و پذیرش دانش‌آموختگان به ترتیب در رشـته‌های رادیولوژی (۱۵/۱درصد)، زنان و زایمان (۱۳/۵درصد) و پاتولوژی (۸/۷درصد) بوده است.

در جـدول ۲ میـزان رضایت دانش‌آموختـگان از فعالیت در حرفـه پزشـکی و همچنین نظرات آنان نسـبت به کیفیت آموزش دانشگاه به تفکیک جنس نشان داده شده است. تعداد ۱۶۸نفـر (۸۴درصد) از دانش‌آموختـگان اعلام کرده‌اند که در حد متوسـط تا زیاد از فعالیت در حرفه پزشکی رضایت دارند. تعداد ۱۶۹ نفر (۸۵درصد) از دانش‌آموختگان اعلام داشـته‌اند که آموزش‌های دوران تحصیل در دانشگاه، نیازهای شغلی آنان را برآورده سـاخته است. از دانش‌آموختگان سوال شد که «اگر شما مجددا در کنکور سراسری شرکت کنید، آیا دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز را برای تحصیل انتخاب می‌کنید؟» ۷۹ نفر (۳۹/۹درصد) پاسخ مثبت دادند، ۵۴ نفر(۲۷/۳درصد) پاسـخ منفی دادنـد و ۵۴ نفر (۲۷/۳درصد) نیـز اعلام کردند «شـاید» این دانشـگاه را برای تحصیل انتخاب کنند. ۱۱ نفر (۵/۶درصد) نیز به این سوال پاسخ ندادند.

علـل رضایتمندی و نارضایتی دانش‌آموختگان از کیفیت آموزش دانشـگاه از پرسشنامه‌ها اسـتخراج و دسته‌بندی شد و باتوجه به فراوانی در جدول شـماره ۳ درج شـد. همان‌طور کـه در جدول ۳ ملاحظه می‌شـود «تعداد کافـی بیمار، کار عملی زیاد، سـطح آموزشـی بالا، اسـاتید توانمنـد، آموزش خوب و مفید و نظم و انضباط» از مهم‌ترین علل رضایتمندی دانش‌آموختـگان معرفی شـده بود. از طـرف دیگر عواملی از قبیـل «نبودن وقت کافی برای مطالعـه به دلیل حجم بالای

جدول ۱- توزیع فراوانی دانش‌آموختگان مورد بررسی به تفکیک سال

سال	تعداد دانش موختگان			فراوانی پاسخ دهندگان			فراوانی دانش آموختگان	تعداد پاسخ دهندگان
	کل	دختر	پسر	کل	دختر	پسر	در کل(٪)	درسال(٪)
۱۳۹۱	۴۳	۲۹	۱۴	۲۰	۱۳	۷	۰۳/۱۳	۴۶/۵
۱۳۹۲	۷۰	۴۳	۲۷	۳۴	۲۰	۱۴	۲۱/۲۱	۴۸/۵
۱۳۹۳	۶۴	۵۱	۱۳	۴۳	۳۶	۷	۳۹/۱۹	۶۷/۲
۱۳۹۴	۶۳	۳۵	۲۸	۴۸	۲۹	۱۹	۰۹/۱۹	۷۴/۲
۱۳۹۵	۹۰	۵۰	۴۰	۵۳	۳۴	۱۹	۲۷/۲۷	۵۸/۹
مجموع	۳۳۰	۲۰۸	۱۲۲	۱۹۸	۱۳۲	۶۶	۱۰۰	۶۰

[Downloaded from hakim.tums.ac.ir on 2026-11-25]

بیمار ، نداشتن برنامه آموزشی منظم و سطح آموزشی پایین، فقدان آموزش‌های عملی و کاربردی در دوره اینترنی، رعایت نشـــدن احترام و رفتار نامناسب با دانشـــجو و کمبود امکانات رفاهی» نیـــز از علل نارضایتی اعلام شـــدند. دانش‌آموختگان کیفیت آموزش در بخش‌های کودکان، طب اورژانس را خوب و قابـــل قبول، امـــا در بخش‌های جراحی و زنـــان و زایمان را نامطلوب ارزیابی کردند.

بحث

یکی از مشکلات چنین تحقیقاتی، خارج از دسترس بودن کلیه دانش‌آموختگان و یا همکاری نکردن برخی از آنان در ارائه

جدول ۲- توزیع فراوانی نظرات دانش‌آموختگان نسبت به کیفیت آموزش دانشگاه به تفکیک جنس

سوالات		زیاد (٪) تعداد CI ۹۵٪	متوسط (٪) تعداد CI ۹۵٪	کم (٪) تعداد CI ۹۵٪	X^2	p
۱. تا چه اندازه از فعالیت در حرفه پزشکی رضایت دارید؟	دختر	۴۴(۳۴/۹) ۲۶/۹۵ – ۳۴/۷۴	۶۴(۵۰/۸) ۴۲/۰۰ – ۵۹/۵۵	۱۸(۱۴/۳) ۹/۰۳ – ۲۱/۷۱	۱/۷۹	۰/۴۱
	پسر	۲۴(۳۹/۳) ۲۷/۷۴ – ۵۲/۱۱	۲۵(۴۱) ۲۹/۲۷ – ۵۳/۷۹	۱۲(۱۹/۷) ۱۱/۳۰ – ۳۱/۶۸		
	کل	۶۸(۳۶/۴) ۲۹/۷۸ – ۴۳/۵۶	۸۹(۴۷/۶) ۴۰/۵۱ – ۵۴/۷۹	۳۰(۱۶) ۱۱/۳۳ – ۲۲/۰۲		
۲. آیا آموزش های دوران تحصیل در دانشگاه، نیازهای شغلی شما را برآورده ساخته است؟	دختر	۳۱(۲۴/۶) ۱۷/۷۱ – ۳۳/۰۰	۷۷(۶۱/۱) ۵۲/۲۰ – ۶۹/۳۴	۱۸(۱۴/۳) ۹/۰۳ – ۲۱/۷۱	۷/۵۵	۰/۰۲۳
	پسر	۲۶(۴۲/۶) ۳۰/۷۱ – ۵۵/۳۵	۲۵(۴۱) ۲۹/۲۷ – ۵۳/۷۹	۱۰(۱۶/۴) ۸/۸۱ – ۲۷/۹۹		
	کل	۵۷(۳۰/۵) ۲۴/۲۸ – ۳۷/۵۰	۱۰۲(۵۴/۵) ۴۷/۲۹ – ۶۱/۵۳	۲۸(۱۵) ۱۰/۴۸ – ۲۰/۹۲		
۳. رضایتمندی شما از آموزش های دوره پزشکی عمومی به چه میزان است؟	دختر	۲۷(۲۱/۴) ۱۴/۹۴ – ۲۹/۵۶	۹۳(۷۳/۸) ۶۵/۳۰ – ۸۰/۸۹	۶(۴/۸) ۲/۰۲ – ۱۰/۳۸	۱/۹۳	۰/۳۸
	پسر	۱۸(۲۹/۵) ۱۹/۲۳ – ۴۲/۱۷	۳۹(۶۳/۹) ۵۱/۰۸ – ۷۵/۰۹	۴(۶/۶) ۲/۲۶ – ۱۶/۲۶		
	کل	۴۵(۲۴/۱) ۱۸/۴۵ – ۳۰/۷۸	۱۳۲(۷۰/۶) ۶۳/۶۵ – ۷۶/۷۴	۱۰(۵/۳) ۲/۶۷ – ۹/۶۷		
۴. رضایتمندی شما از تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز به چه میزان است؟	دختر	۴۳(۳۴/۱) ۲۶/۲۲ – ۴۲/۹۲	۷۵(۵۹/۵) ۵۰/۵۹ – ۶۷/۸۵	۸(۶/۳) ۳/۰۱ – ۱۲/۶۸	۱/۸۲	۰/۴۰
	پسر	۲۷(۴۴/۳) ۳۲/۲۶ – ۵۷/۰۰	۳۱(۵۰/۸) ۳۸/۳۱ – ۶۳/۱۹	۳(۹/۴) ۱/۳۵ – ۱۴/۰۴		
	کل	۷۰(۳۷/۴) ۳۰/۷۲ – ۴۴/۵۸	۱۰۶(۵۶/۷) ۴۹/۴۸ – ۶۳/۶۵	۱۱(۵/۹) ۳/۲۰ – ۱۰/۴۱		
۵. بطور کلی از عملکرد دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز رضایت دارید؟	دختر	۳۰(۲۳/۸) ۱۷/۰۱ – ۳۲/۱۵	۷۰(۵۵/۶) ۴۶/۷۱ – ۶۴/۱۶	۲۶(۲۰/۶) ۱۴/۲۶ – ۲۸/۷۰	۱/۲۸	۰/۵۲
	پسر	۱۸(۵/۲۹) ۱۹/۲۳ – ۴۲/۱۷	۳۴(۵۵/۷) ۴۳/۰۰ – ۶۷/۷۴	۹(۱۴/۸) ۷/۶۴– ۲۶/۱۶		
	کل	۴۸(۲۵/۷) ۱۹/۸۹ – ۳۲/۴۸	۱۰۴(۵۵/۶) ۴۸/۳۹ – ۶۲/۵۹	۳۵(۱۸/۷) ۱۳/۶۶ – ۲۴/۹۸		

[Downloaded from hakim.tums.ac.ir on 2026-11-25]

اطلاعات اســت که می‌تواند روی تعمیم‌پذیــری نتایج مطالعه تاثیرگذار باشد. البته در این مطالعه درصد پاسخ‌دهی ۶۰ درصد بود که در مقام مقایسه با سایر مطالعات مشابه از جمله بخشی (۱۳۸۰) و جــوادی (۱۳۸۰) که درصد پاســخ‌دهی را کمتر از ۴۰ و ۲۵درصد گزارش کرده اند رقم مناســبی است[۷,۵]. اما از درصد پاســخ‌دهی مطالعه سنایی‌نســب (۱۳۹۰) و دهقانی (۱۳۸۹) که ۸۰ و ۸۶درصد گزارش شده، کمتر است[۹,۳].

در مطالعــه حاضر ۴۲/۵درصــد دانش‌آموختگان در مراکز دولتی و یا خصوصی اشــتغال داشــتند و ۱۳/۱درصد نیز اعلام بیــکاری کردند. البته اکثریت اینها افــرادی بودند که به دلیل آمادگی در آزمون دســتیاری و ادامه تحصیل مشــغول به کار نشــده بودند و تعدادی نیز خانم‌هایی بودند که خانه‌داری را به طبابت ترجیح داده بودند و به حرفه پزشــکی اشتغال نداشتند. در مطالعه دهقانی نرخ بیکاری در بین دانش‌آموختگان پزشکی حدود ۸ درصد گزارش شد که از مطالعه ما کمتر اما رقم قابل توجهی اســت. برخی کارشناســان معتقدند که گرایش شدید دانش‌آموختگان پزشــکی به رشته‌های تخصصی بالینی از علل اصلی بیکاری آنان در کشــور اســت[۳]. نتایج یک بررسی در کشور چین (۲۰۲۰) نشان داد که ۹۵/۵درصد دانش‌آموختگان یک دانشــکده پزشــکی بعد از فارغ‌التحصیلی بلافاصله به کار مشــغول شــده‌اند[۱۰] که از آمار گزارش شــده در مطالعات داخلی بالاتر اســت و نشان‌دهنده جذب بالای دانش‌آموختگان پزشــکی در مراکز بهداشت و درمانی آن کشــور در مقایسه با ایران است.

یکــی دیگــر از یافته‌های مطالعــه حاضر این اســت که حــدود ۵ درصــد از کل دانش‌آموختــگان مــورد بررســی به خــارج از کشــور مهاجرت کرده و زندگی در کشــورهای دیگر را انتخاب کرده بودنــد. در مطالعه دهقانی (۱۳۸۹) نیز میزان مهاجرات پزشــکان به خارج از کشور ۵ درصد گزارش شده که بــا یافته‌های این پژوهش همخوانی دارد[۳]. آمارهای مشــابه درخصوص پزشــکانی کــه به خارج از کشــور عزیمت کرده‌اند بیانگر روند فزاینده مهاجرت پزشــکان به کشورهای دیگر است و از دلایــل این موضوع می‌توان به امکان ادامه تحصیل، پایین بودن دســتمزد پزشــکان و کمبود امکانات رفاهی در مقایسه با سایر کشــورها اشــاره کرد[۱۱]. نتایج یک مطالعه که روی دانش‌آموختگان رشته پزشکی در ۳ دانشگاه کشور پرو (۲۰۱۸) انجــام گرفت[۱۲] نشــان داد که ۱۰ درصــد دانش‌آموختگان این دانشــگاه‌ها در کشورهای دیگر شاغل هســتند که از آمار مطالعــه حاضر بالاتر بوده و بیانگر تفاوت در میزان مهاجرت در کشورهای مختلف است.

آمــار پذیرفته‌شــدگان در آزمون دســتیاری از یافته‌های مهم این مطالعه اســت. قبولی در دوره دستیاری و کمال‌گرایی یکــی از آرمان‌های پزشــکان عمومی و از علل گرایش شــدید دانش‌آموختگان پزشــکی به ادامه تحصیــل و اخذ تخصص به دلیــل مواجهه عملی با جایگاه اجتماعی و اقتصادی پزشــکان متخصص در مقایســه با پزشکان عمومی است. در این مطالعه ۳۹/۴درصد دانش‌آموختگان مورد بررســی در آزمون تخصصی پذیرفته شــده و در حــال تحصیل در دوره دســتیاری بودند. در مطالعــه دهقانی (۱۳۸۹) ۱۲/۳درصد و در مطالعه بخشــی (۱۳۸۰) ۱۶/۶درصد از دانش‌آموختگان رشته پزشکی در یکی از رشــته‌های تخصصی پذیرفته شــده بودند[۵,۳]. در مطالعه جــوادی (۱۳۸۰) نیز ۳۳/۵درصد از دانش‌آموختگان در آزمون دســتیاری پذیرفته شده بودند[۷] که نشانگر گرایش روزافزون پزشکان عمومی به طی دوره‌های تخصصی است.

نتایــج ایــن مطالعــه نشــان داد کــه تنهــا ۳۶/۵درصد دانش‌آموختگان از فعالیت در حرفه پزشکی رضایت زیاد داشتند و رضایتمندی حدود دو سوم (۶۳/۵درصد) از دانش‌آموختگان در حد متوسط و کم بود. این یافته تا حدودی با نتایج مطالعات ســلیمان‌ها [۱۱] و شــاه‌محمدی[۱۳] کــه گــزارش کرده‌اند اکثریت نمونه‌های مورد بررسی از انگیزه‌های حرفه‌ای در شغل خود رضایت کمی دارند، همخوانی دارد. بخشی (۱۳۸۰) نیز در مطالعه‌ای با عنوان «وضعیت اشــتغال دانش‌آموختگان دانشگاه علوم پزشــکی رفســنجان» نشــان داد که بیــش از ۵۰ درصد آنان از شــغل خود ناراضی هســتند. او تصریح کرده که پایین بــودن میزان درآمد و ناکافی بودن حقوق به عنوان اولویت اول نارضایتی مطرح بوده اســت[۵]. در مطالعات زیادی انگیزه‌های مالــی از مهم‌تریــن علــل نارضایتی دانش‌آموختگان پزشــکی معرفی شــده اســت[۱۵,۱۴]. هوانگ یان (۲۰۲۰) در بررسی

[Downloaded from hakim.tums.ac.ir on 2026-11-25]

دانش‌آموختگان رشته پزشکی دانشگاه فوجیان در چین در یک دوره ۵ ساله گزارش کرده که ۴۰ درصد دانش‌آموختگان رضایت شغلی متوسط یا کمی داشتند. دریافت حقوق کم از مهم‌ترین علل ناخرسندی این گروه از دانش‌آموختگان اعلام شده بود[۱۰]. از آنجا که حقوق مکفی یکی از علل اصلی رضایتمندی شغلی محسوب می‌شود، انتظار می‌رود با اصلاح وضعیت حقوق و دستمزد دانش‌آموختگان و ارائه تسهیلات کافی برای رفع نیازمندی‌های اولیه زندگی، موجبات انگیزش و افزایش کارآیی دانش‌آموختگان در سیستم بهداشت و درمان فراهم شود.

باتوجه به جمع‌بندی نظرات دانش‌آموختگان مورد بررسی، تنها ۱۵ درصد تناسب آموزش‌های دوران تحصیل در دانشگاه را با نیازهای شغلی خود ضعیف اعلام کرده بودند، در حالی که ۵۴/۵ و ۳۰/۵درصد آنها اعتقاد داشتند که این تناسب به ترتیب در حد متوسط یا خوب است. این یافته با نتایج بررسی زاهدی (۱۳۸۹) که اثربخشی آموزش پزشکی را در حد متوسط گزارش کرده تا حدودی همخوانی دارد[۱۶]. سنایی‌نسب (۱۳۹۰) نیز در بررسی روند آموزش و اشتغال فارغ‌التحصیلان رشته مدیریت خدمات بهداشتی-درمانی گزارش کرده که تناسب محتوای آموزش‌های ارائه شده در دانشگاه با نیازهای شغلی دانش‌آموختگان تا حدود زیادی متناسب بوده است. در این مطالعه ۵۴/۳ و ۴۳/۲درصد نمونه‌ها اعتقاد داشتند که این تناسب به ترتیب در حد متوسط یا خوب است[۹] که تا حدودی با یافته‌های مطالعه حاضر همخوانی دارد.

یکی از دغدغه‌های اصلی دانشجویان پزشکی در دانشگاه‌ها پرداختن اساتید به مباحث مرتبط با نیازهای آینده آنان به عنوان یک پزشک عمومی است که لازم است مورد توجه مسئولان آموزشی در دانشگاه‌های علوم پزشکی قرار گیرد. نتایج این مطالعه نشان داد که کیفیت آموزشی دانشگاه از نظر اکثریت دانش‌آموختگان مورد بررسی مفید و رضایتبخش بوده و تنها ۵/۴درصد گفته‌اند که رضایت کمی دارند. در مطالعه میرمحمدی (۱۳۹۴) نیز کیفیت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی یزد از نظر تعداد زیادی از فارغ‌التحصیلان خوب ارزیابی شده[۴] که نشان از موفقیت آموزشی دانشگاه در تربیت پزشکان عمومی دارد. نتایج به دست آمده از یک پژوهش در دانشگاه علوم پزشکی گلستان (۱۳۹۳) که بیان‌کننده نظرات یک دوره از فارغ‌التحصیلان دانشگاه است، نشان داد که دانش‌آموختگان از وضعیت موجود آموزش در دانشگاه رضایت کامل نداشته‌اند[۱۷]. در بررسی نظرات دانش‌آموختگان پزشکی در ارتباط با برنامه‌های درسی درکشور پرو (۲۰۱۸) گزارش شده که بیش از نیمی از شرکت‌کنندگان اعلام کرده‌اند از برنامه درسی دوره پزشکی خود راضی نبوده‌اند[۱۲]. رضایتمندی و یا نارضایتی در دانشگاه‌های مختلف ممکن است دلایل متفاوتی داشته باشد که به‌طور موردی می‌تواند مورد بررسی قرار گیرد. در مطالعه حاضر دانش‌آموختگان رشته پزشکی عواملی از قبیل سطح آموزشی بالا، اساتید با سطح علمی بالا، بیمار زیاد و کار عملی زیاد را به عنوان نقاط قوت دانشگاه و علت رضایتمندی از دانشگاه معرفی کرده اند. اما در مقابل گروه دیگری از دانش‌آموختگان نیز به کاستی‌هایی از قبیل فقدان آموزش‌های عملی و کاربردی در دوره اینترنی، بی‌توجهی به آموزش مهارت لازم برای مواجهه با بیماران سرپایی و اورژانس، حجم بالای کار دردوره اینترنی و نبود وقت کافی برای مطالعه، سطح علمی پایین برخی از اتندینگ، بی‌توجهی به آموزش دانشجویان و نبود نظارت علمی در دوره اینترنی توسط مسئولان بخش‌ها شکایت داشته و وجود این عوامل را از علل نارضایتی خود برشمرده‌اند. نتایج یک مطالعه در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد (۱۳۸۸) از کمبود آموزش مطالب، آن‌گونه که برای برخوردهای حرفه‌ای آینده مورد نیاز است و نیز کم‌توجهی به آموزش ارتباط با بیمار و اورژانس‌های پزشکی شکایت داشته‌اند[۱۸]. این شکایت‌ها بیانگر دغدغه‌های دانش‌آموختگان در کسب صلاحیت‌های بالینی و توانمندی‌های لازم برای حضور در عرصه بهداشت و درمان بیماران در جامعه است. باتوجه به علل نارضایتی‌های دانش‌آموختگان توصیه می‌شود که مدیران و برنامه‌ریزان آموزشی دانشگاه با بازنگری در محتوای و ارائه برنامه درسی و استفاده از روش‌های مؤثرتر آموزشی و تعامل استادان با دانشجویان زمینه اثربخشی آموزش پزشکی را فراهم سازند.

یکی از محدودیت‌ها و مشکلات این مطالعه، نداشتنِ

[Downloaded from hakim.tums.ac.ir on 2026-11-25]

دسترسی آسان به دانش‌آموختگان و اخذ اطلاعات از طریق تماس‌های تلفنی بود که موجب از دست رفتن تعدادی از نمونه‌ها به سبب پاسخگو نبودن، همکاری نکردن و تغییر شماره تماس‌ها و نداشتن شماره تماس از برخی افراد شد. آدرس و شماره تلفن دانش‌آموختگان که در اداره فارغ‌التحصیلان دانشگاه موجود است، متعلق به دوران تحصیل و متعلق به منزل والدین آنهاست و احتمال تغییر و در نتیجه خارج شدن از دسترسی وجود داشت و این موضوع از علل اصلی دسترسی نداشتن به نمونه‌ها و کاهش درصد پاسخ‌دهی است. بنابراین، مطالعه از نظر تعمیم پذیری یافته‌ها محدودیت خواهد داشت.

نتیجه‌گیری

یافته‌ها نشان داد که ۴۲/۴درصد از دانش‌آموختگان مورد بررسی در یکی از مراکز دولتی یا خصوصی به فعالیت اشتغال دارند، ۳۹/۴درصد در آزمون دستیاری پذیرفته شده و به تحصیل اشتغال دارند و ۱۳/۱درصد نیز اعلام داشتند که در حال حاضر بیکار هستند. اکثریت دانش‌آموختگان اعلام کرده اند که از کیفیت آموزش دانشگاه و اشتغال به حرفه پزشکی رضایت دارند. حدود ۵ درصد (۱۰ نفر) از دانش‌آموختگان نیز برای ادامه تحصیل (۸۰درصد) و یا اقامت(۲۰درصد) به خارج از کشور مهاجرت کرده بودند. در مجموع دانش‌آموختگان رشته پزشکی این دانشگاه از نظر اشتغال، ادامه تحصیل و قبولی در آزمون دستیاری در شرایط مناسبی قرار دارند. اکثریت دانش‌آموختگان از اشتغال در حرفه پزشکی و کیفیت آموزش رضایت داشتند.

کاربرد در تصمیم‌های مرتبط با سیاست‌گذاری در نظام سلامت

از آنجا که یکی از جنبه‌های اساسی ارزشیابی و پایش دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی پیگیری و ارزشیابی محصول که همان دانش‌آموختگان هستند، است، انتظار می‌رود دانشگاه‌ها با بررسی میزان رضایتمندی و وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان خود در بازار کار و پیگیری سرنوشت شغلی آنها میزان موفقیت در دستیابی به اهداف و رسالت خود را به‌طور مداوم مورد ارزیابی و بازنگری قرار دهند. ضمنا پیشنهاد می‌شود برای دستیابی به اطلاعات کامل دانش‌آموختگان رشته پزشکی یک بانک اطلاعاتی روزآمد برای استفاده برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران عرصه آموزش پزشکی و سلامت ایجاد شود و ضمن انجام مطالعات مشابه در سایر دانشگاه‌های کشور برای حذف اثر کم بودن حجم نمونه، اطلاعات کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی در سطح کشور در قالب تحلیل‌های متاآنالیزی مورد ارزیابی قرار گیرد.

تشکر و قدردانی

مجوز اجرای مطالعه از کمیته دانشگاهی/منطقه‌ای اخلاق در پژوهش‌های زیست‌پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، با کد اخلاق IR.AJUMS.REC.1398.222 صادر شد. نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از کلیه دانش‌آموختگانی که با تکمیل پرسشنامه در انجام مطالعه ما را یاری کردند، تشکر و قدردانی کنند.
نویسندگان اعلام می‌نماید که هیچ‌گونه تضاد منافعی ندارند.

References

1. Atafar A, Ansari M, Esmaeil Talebi H. Iran's 1404 Vision Policy, the fact of the 4th development plan and the expected fundumental changes in niversities (Case study: Malek-e-Ashtar University of Technology). Iranian of Higher education quarterly Journal, 2009; 1(4):. 21-64. (in Persian)
2. Willis-Shattuck M, Bidwell P, Thomas S, Wyness L, Blaauw D, Ditlopo P. Motivation and retention of health workers in developing countries: a systematic review. BMC health services research, 2008; 8(1):1-8.
3. Dehghani MR, Kamyabi A, Haghdoost A, Rooholamini A, Hoseini Nejad Z, Mousapour N. Career status of Medical graduates between 2001 and 2007 from Kerman University of Medical Sciences. Strides in Development of Medical Education, 2008; 4(2): 67-76. (In Persian)
4. Mirmohammadi S, Mehrparvar A, Bahaloo M, Davari M. Satisfaction of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences' alumni about the quality of medical education. The Journal of Medical Education and Development, 2013; 8(2): 36-46. (In Persian)

[Downloaded from hakim.tums.ac.ir on 2026-11-25]

5. Bakhshi H, Esmaeilzadeh M, Talaghani F. Employment status of Rafsanjan Medical Sciences University. Journal of Inflammatory Diseases. 2002; 6 (2) :16-23. (in Persian)
6. Nasiri M, Shirinkam F, Rahimiyan B, Halajyan K, Jahanshahi M, MirAhmadi M. Employment, Educational and Research Status of Nursing Graduates of Ramsar Fatemeh Zahra Faculty of Nursing. Biannual Journal of Medical Education Education Development Center (edc) Babol University of Medical Sciences, 2014;2(2): 49-54. (in Persian)
7. Javadi H, Asefzadeh M. Survey of Qazvin medical sciences university graduates professional situation. Journal of Inflammatory Disease, 2002;6(2): 24-32. (in Persian)
8. Akbari H, Deputy Minister of Education of the Ministry of Health. We will have many unemployed doctors in the future. [Accessed Date 2021 Fab 12]. Available from: . https://www.isna.ir/news/98050904397/. . (in Persian)
9. Sanai nasab H, Dellavari AR, Ghanjal A, Teymourzadeh E, Sedaghat A, Mirhashemi S. Employment status of health-treatment services management alumni. Journal Mil Med, 2010;11(4): 203-8. (In Persian)
10. Huangyuan Li, Fuli Zheng , Jie Zhang, Zhenkun Guo , Hua Yang, Caixia Ren, et al., Using Employment Data From a Medical University to Examine the Current Occupation Situation of Master's Graduates in Public Health and Preventive Medicine in China. Frontiers in Public Health, 2020; 8: 1-7.
11. Soleymanha M, Heidarzadeh A, Haghighi M, Khoshrang H, Akbari M. Assessment of job-education satisfaction in residents of Guilan University of Medical Sciences. Research in Medical Education, 2013;5(1): 45-51. (In Persian)
12. Toro-Huamanchumoa CJ, Meza-Liviapomab J, Aspajoc AJ,. Roque-Roque JS, Novoa-Sandoval P. Occupational and academic characteristics of medical graduates from three Peruvian universities. Educación Médica, 2018;19 90-97.
13. Shahmohammadi F, Moosavi F. Assessment of satisfaction about future job satisfaction among medical students. Medical Science Journal of Islamic Azad Univesity-Tehran Medical 2008; 18 (2) :133-9. (In Persian)
14. Ingliang Gu, Tianmin Zhen, Yan Song, Lingzhong Xual. Job satisfaction of certified primary care physicians in rural Shandong Province, China: a cross-sectional study. BMC health services research, 2019;19(1):1-11.
15. Peters DH, Chakraborty S, Mahapatra P, Steinhardt L. Job satisfaction and motivation of health workers in public and private sectors: cross-sectional analysis from two Indian states. Human resources for health, 2010; 8(1): 1-11.
16. Zahedi, M. Amirmaleki Tabrizi H. Medical education effectiveness from the viewpoints of medical students of Tehran University of Medical Sciences. Iranian journal of medical education, 2008; 7(2): 289-298. (In Persian)
17. Rajaei S, Ghanbari MR, Kiani M, Yoosefi MR. The Perspective of Graduates on the Performance of Educational Services of Golestan University of Medical Sciences. Journal of Research Development in Nursing & Midwifery, 2012;8(2): 69-76. (In Persian)
18. Zamanzad B, Moezzi M. Rate of satisfaction and evaluation of medical students (interns and externs) from the quality of clinical education in the Shahre-kord university of medical sciences-2005. koomesh, 2007; 9(1): 13-21. (In Persian)

[Downloaded from hakim.tums.ac.ir on 2026-11-25]

Employment status and satisfaction of medical graduates in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, 2012-16

Seyed Saeed Seyedian[1], Abdolhossein Shakurnia[2*], Mojtaba Oraki Kohshour[3], Mousa Sharifat[4]

1- Assistant Professor, Alimentary Tract Research Center, Imam Khomeini Hospital Clinical Research Development Unit, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

2- Assistant Professor, MSc in Immunology, School of Medicine, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.

3-Instructor, MSc in Cellular and molecular biology, School of Medicine, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.

4- BSc, School of Medicine, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.

Abstract

Introduction: Examining the employment status of graduates of universities can help the improvement of quality of education. The purpose of this study was to investigate the employment status of medical graduates of Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences.

Methods: This cross – sectional study was conducted among the medical graduates between 2012 and 2016. Data gathering instrument was a researcher-made questionnaire which validity and reliability had been confirmed. Data were collected through telephone-based interview. Data analysis was performed by SPSS-18 software and descriptive statistics and Chi-square test.

Results: Two thirds (66.7%) of participants were female and one third (33.3%) were male with a mean age of 32.2±1.8 years. The results indicated that 42.4% of medical graduated were employed at one of the public or private organization, 13.1% were unemployed and 39.4% admitted for continue in residency training. 5.1% had also emigrated abroad. The majority (84%) of the graduates were satisfied with their occupation in the medical profession and 94.6% evaluated the quality of university education as medium and good. Chi-square test showed that there was no statistically significant difference between employment of male and female graduates ($p = 0.10$). The success rate of female graduates in the residency entrance exam was significantly higher than male graduates ($p = 0.015$).

Conclusion: Medical graduates were in good condition in terms of employment, continuing education and passing the residency entrance exam. The majority of graduates were satisfied with their occupation in the medical profession and the quality of university education.

Keywords: Employment status, Satisfaction, aduates, Medicine

Please cite this article as follows:

Seyedian SS, Shakurnia A, Oraki M, Sharifat M. Employment status and satisfaction of medical graduated in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, 2012-16. Hakim Health Sys Res. 2020; 23(4):425-434

***Corresponding Author:** Department of Immunology, School of Medicine, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.

Tel: +98- 21- 88989128, E-mail: shakurnia@yahoo.com.

[Downloaded from hakim.tums.ac.ir on 2026-11-25]